

Detaljplan i Innerstaden för Innerstaden 1:11 med flera (Tinnis)

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Datum: 2025-06-24

Diarienummer: Sbn 2023-871

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vad är en undersökning om betydande miljöpåverkan?	3
Beskrivning av planförslaget.....	3
Slutsats och ställningstagande.....	5
Miljöchecklista	7
Skyddade områden	7
Riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken	7
Strandskyddsområde	7
Miljöeffekter och dess omfattning	7
Naturmiljö inklusive skyddade arter	7
Kulturmiljö	8
Stads- och landskapsbild.....	8
Yt- och grundvatten	8
Luft	9
Buller	9
Förorenade områden.....	10
Betydelse för andra planers miljöpåverkan	10
Gränsöverskridande miljöeffekter	10
Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter.....	10
Samlad bedömning miljöeffekter.....	10
Risk för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter	11
Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter.....	11
Sammanfattande bedömning	11
Fortsatt arbete.....	11

Inledning

Vad är en undersökning om betydande miljöpåverkan?

När en kommun upprättar en detaljplan ska kommunen alltid utföra en undersökning av huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I en sådan undersökning utreds i vilken omfattning detaljplanen kan antas påverka miljön, hälsan, hushållningen med mark, vatten och andra resurser.

Om planens genomförande bedöms kunna medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram. En strategisk miljöbedömning är en process med syfte att integrera miljöaspekterna i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Vad som avgör om en detaljplan har *betydande miljöpåverkan* eller inte styrs dels av lagstiftning (Miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966 och Miljöbalkens 6 kap, 1998:808) och är dels en avvägning av de sammantagna inverkande faktorerna samt lokala förutsättningar.

Beskrivning av planförslaget

Detaljplanens syfte är att ge planstöd till de delar som kräver detta för att den planerade omdaningen av Tinnisområdet ska kunna ske. Denna omfattar en ombyggd badanläggning med intilliggande rekreationsytor och en ytförläggning av Tinnerbäcken genom området. Planen syftar också till att möjliggöra en förlängning av Snickaregatan.

Planområdet är beläget i Linköpings innerstad och omfattar cirka 1,4 hektar. Preliminär avgränsning av planområdet illustreras i Figur 1.

Figur 1. Preliminär avgränsning av planområdet. Avgränsningen kan komma att förändras i ett senare skede (Linköpings kommun 2025).

Detaljplanen möjliggör en ombyggnad av Tinnisområdet och inkluderar parkstråk med bäck (Tinnerbäcken), Snickaregatans förlängning, en ombyggd badsjö och en reningsanläggning till badsjön. En skiss över områdets tänkta utformning med preliminär planavgränsning visas i figur 2 nedan.

En MKB har gjorts i angränsande detaljplan för den nya simhallen. MKBn omfattade även området för denna detaljplan då den behandlade ändringen av Tinnerbäcken från att vara förlagd till kulvert under Tinnis och Hamngatan till att löpa på ytan i ett parkstråk vid sidan om sjön och under Hamngatan och Snickaregatan. En MKB kommer dessutom tas fram i samband med det tillstånd för vattenverksamhet som krävs för att genomföra nämnda ändring av Tinnerbäcken. Inriktningen har preciserats till att Tinnerbäcken förläggs till ytan fram till Hamngatan från Tinnis sett, men i en ny kulvert under Hamngatan till Ådalaparken. Detta detaljplanearbete bedöms inte medföra någon påverkan i sig som kräver en separat MKB.

Figur 2. Illustration över tänkbar utformning av planområdet, (Oldfeldt Landskap 2025).

Slutsats och ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att den aktuella detaljplanen inte bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan (som avses i Miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966 och Miljöbalkens 6 kap). Motivet till ställningstagandet grundas på ovanstående beskrivning av planförslaget, den analys som redovisas i miljöchecklistan samt aktuellt underlagsmaterial, se rubrik *Planeringsunderlag* i planbeskrivningen.

Någon miljökonsekvensbeskrivning, enligt Plan och bygglagen 4 kap 34§ behöver därför inte upprättas för "Detaljplan för innerstaden 1:11 med flera (Tinnis)".

Dock skall en begränsad beskrivning och bedömning av planens inverkan på miljön göras för följande aspekter:

- Dagvatten
- Luftkvalitet
- Naturmiljö
- Buller
- Markmiljö
- Kulturmiljö

Dessa aspekter beskrivs under rubrikerna *Planeringsförutsättningar och konsekvenser* i planbeskrivningen.

Miljöchecklista .

Miljöchecklistan är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som detaljplanens genomförande bedöms medföra på miljön. Med miljöeffekter (enligt Miljöbalken 6 kap 2§) menas exempelvis effekter på befolkning och dess hälsa, skyddade växt och djurarter, biologisk mångfald, mark, vatten, landskap, klimat, bebyggelse, kulturmiljö, hushållning med mark och vatten samt hushållning med råvaror och energi. Bedömningen ska även visa om lokaliseringen är lämplig med hänsyn till faktorer i omgivningen. Miljöchecklistan utgår från miljöbedömningsförfordningen 5 §.

Skyddade områden

Under denna rubrik redovisas påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken

Aktuellt område ligger till del inom riksintresse för friluftslivet för Kinda kanal (Stångåns vattensystem). Detaljplanen bedöms påverka riksintresset positivt eftersom detaljplanen förbättrar möjligheten att röra sig till kanalmiljön genom Tinnisområdet.

Strandskyddsområde

Del av planområdet ligger mindre än 100 meter från Tinnerbäcken. Planområdet berörs idag inte av strandskydd då det omfattas av detaljplanelagt område där strandskyddet är upphävt. När en ny detaljplan görs återinträder strandskyddet per automatik. Strandskyddet avses återupphävas inom planområdet genom den nya detaljplanen, utifrån 7 kap. 18 c punkt 1 § miljöbalken: Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Del som påverkas är idag inhägnad och planeras även fortsättningsvis vara det.

Miljöeffekter och dess omfattning

Naturmiljö inklusive skyddade arter

Området består till stor del av den gamla simhallsbyggnaden som ska rivas. En del grönyta ingår också. Genom Snickaregatans förlängning kommer ett antal större träd beröras. Ett träd som har identifierats som hålträd behöver tas ner. Trädmiljön som helhet har emellertid i naturvårdsinventering av Fennicus Natur från 2016 bedömts ha ett "påtagligt biotopvärde knutet till ett lagom tätt trädskikt dominerat av äldre inhemska trädslag". Flera träd har redan tagits ned sedan inventeringen, sannolikt beroende på dåligt skick. Trädmiljön är dock fortfarande relativt tät. Efter Snickaregatans förlängning kommer tätheten ha reducerats ytterligare. Påverkan på trädmiljön kommer därför kompenseras.

En verksamhet eller åtgärd som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken, ska

anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Samrådet för detta detaljplaneförslag utgör även samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken för påverkade trädmiljöer i området och föreslagna kompensationsåtgärder.

Kulturmiljö

En kulturmiljöutredning gjordes för området 2017 av Reuter Metelius. Området för den gamla simhallen bedömdes som "mer tåligt". Den gamla simhallen bedöms som en byggnad av allmänt kulturhistoriskt värde. Byggnaden kommer rivas. Detta bedöms ej föranleda någon påtaglig skada eller särskilda åtgärder.

Det intilliggande utomhusbadet (Tinnis) bedömdes ha högt kulturhistoriskt värde. Rivningen av den gamla simhallen möjliggör fortlevnad och utveckling av Tinnisområdet utifrån befintlig användning som utomhusbad.

Påverkan från planens genomförande på det kulturhistoriska värdet bedöms därmed som positivt.

Stads- och landskapsbild

En specifik landskapsanalys för området bedöms inte nödvändig. Planförslaget bygger på Strategisk utredning för Tinnis av Tyréns 2023. Detta innebär en utveckling av Tinnisområdet utifrån dess befintliga kvalitéer.

Planens genomförande bedöms resultera i en klar förbättring i förhållande till befintlig situation. Den gamla simhallen rivs. Hallen kan betraktas som en stilmässigt fragmenterad solitär i stadsväven och en rivning bedöms inte påverka stads- och landskapsbild negativt. En omdaning av området gör att Tinnisområdet kan bevaras och utvecklas i sin funktion.

Påverkan från planens genomförande bedöms därmed vara positiv.

Yt- och grundvatten

Inom vattenförvaltningen har vissa ytvatten- och grundvattenområden beslutats utgöra så kallade vattenförekomster. Dessa omfattas av juridiskt bindande miljökvalitetsnormer (MKN) som anger den miljökvalitet, status, som ska uppnås eller råda i en vattenförekomst, vid en viss angiven tidpunkt. Syftet med miljökvalitetsnormer är att säkerställa att vattenkvaliteten i sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten uppnår minst god vattenstatus.

Miljökvalitetsnormerna är miniminivån, sämre än så får det inte bli. Enligt 5 kap 4 § miljöbalken får en kommun inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om det ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. Med otillåten försämring av status avses försämring av status för enskilda kvalitetsfaktorer från en klass till en annan, exempelvis från god till måttlig. Om en kvalitetsfaktor redan har den lägsta statusen får ingen ytterligare försämring ske ens på parameternivå.

Tinnerbäcken, SE647295-148689, kommer rinna ytligt genom planområdet efter detaljplanens genomförande och utgöra den primära mottagaren av dagvatten- och

skyfallsvatten från området. Tinnebäcken har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Tinnerbäcken rinner vidare till recipienten Stångån (Ärlången-Linköping), SE647314-149409. Stångån har i detta avsnitt måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Någon utpekad grundvattenförekomst bedöms inte påverkas av detaljplanens genomförande.

Ett av detaljplanens syften är att möjliggöra en ytförläggning av Tinnerbäcken (med undantag för sträckan under Hamngatan som kulverteras). Ytförläggningen bedöms medföra positiva effekter när det gäller ekologisk och kemisk status i såväl Tinnerbäcken som Stångån. Påverkan från Snickaregatan avhjälpas genom fördröjning och rening, exempelvis genom så kallade skelettjordar (trädplantering med grovt material där vattnet kan filtreras och fördröjas), eller motsvarande.

Påverkan från planens genomförande bedöms därmed sammantaget som positiv på berörda vattenförekomster.

Luft

I luftkvalitetsförordningen (2010:477) återfinns de svenska miljökvalitetsnormerna för utomhusluft. Normerna bidrar till att skydda människors hälsa och miljön. De flesta normer är så kallade gränsvärdesnormer som ska följas, medan några är så kallade målsättningsnormer som ska eftersträvas. Normerna baseras på krav i EU-direktiv. Det finns miljökvalitetsnormer för kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, partiklar (PM10/PM2,5), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och ben(a)pyren.

Alla miljökvalitetsnormer har en fastställd tidpunkt då de ska, alternativt bör, vara uppfyllda/följas. Om en miljökvalitetsnorm överskrids eller riskerar att överskridas kan ett åtgärdsprogram behöva upprättas. Linköpings kommun har ett åtgärdsprogram för PM10 antaget 2024.

För nästan samtliga miljökvalitetsnormer för luft finns det en övre utvärderingströskel (ÖUT) och en nedre utvärderingströskel (NUT). Dessa är nivåer som bestämmer omfattningen av kontrollen för en miljökvalitetsnorm, till exempel om kontrollen ska ske genom mätning, modellberäkning eller objektiv skattning.

Detaljplanen bedöms inte medföra någon påverkan på luftkvaliteten i sig. Planområdet ligger nära Hamngatan. Hamngatan överskred gränsvärdet för PM10 vid en mätning under 2022.

En utredning av Hamngatans och Snickaregatans påverkan på luftkvaliteten har gjorts under 2025 av SLB-analys. Utredningen visade att MKN för luft klaras även vid en utbyggnad av Folkungavallen etapp 2.

Buller

Friluftsbad är inte en bullerkännslig användning i sig men avger buller genom de aktiviteter som utspelar sig på ett sådant. Påverkan på omkringliggande bostadsbebyggelse bör beaktas vid framtida genomförande.

Snickaregatan kommer att medföra trafikbuller men i liten omfattning då gatan inte är tänkt för genomfartstrafik.

Eventuella åtgärder för att anpassa de nya bostäderna i Folkungavallen etapp 2 till eventuellt buller från Tinnis och Snickaregatan, hanteras i angränsande planarbete för Folkungavallen etapp 2. En bullerutredning har genomförts av Structor under 2025 inom ramen för det planarbetet. Utredningen tar även upp påverkan från Snickaregatan och Tinnis. Bedömningen är att påverkan på de nya bostäderna är hanterbar.

Förorenade områden

Utredning gjord av WSP under 2025 visar på förhöjda halter av diverse skadliga ämnen i mark, grundvatten och inomhusluft. Då området ska omdanas i sin helhet kommer detta hanteras vid genomförandet.

Betydelse för andra planers miljöpåverkan

Planförslaget är tillsammans med angränsande planförslag för Folkungavallen etapp 2 en fortsättning av utvecklingen i Folkungavallen etapp 1 och en förutsättning för utvecklingen av Tinnis. Den ackumulerade effekten bedöms positiv för samtliga faktorer där det sker en påverkan. Detta inte minst då syftena med den sammantagna planeringen för området är att stärka stadslandskapets karaktär samt förbättring av MKN för vatten.

Gränsöverskridande miljöeffekter

Genomförandet av aktuellt planförslag riskerar inte att leda till miljöeffekter i ett annat land.

Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter

Miljöeffekter av planförslaget har bedömts avhjälpas enligt följande

- Dagvatten: Fördröjning och rening kan ske längs Snickaregatan exempelvis genom skelettjordar.
- Buller: Eventuell anpassning sker av ny bebyggelse i angränsande detaljplanearbete för Folkungavallen etapp 2.
- Markmiljö: Sanering sker vid genomförande.

Samlad bedömning miljöeffekter

Miljöeffekter bedöms uppstå genom dagvatten från gata, genom buller från gata och bad-/fritidsanläggning, samt hantering av förorenade massor. Dagvatten och massor avhjälps med rening och deponi. Bullernivåer som uppstår hanteras vid behov genom anpassning av ny bebyggelse i angränsande detaljplan för Folkungavallen etapp 2.

Någon risk för betydande miljöpåverkan bedöms inte föreligga.

Risk för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter

En dagvatten- och skyfallsutredning har genomförts av Structor 2025 för Snickaregatan och angränsande detaljplanearbete (Folkungavallen etapp 2). En skyfallsutredning har genomförts av DHI 2018 med komplettering 2025 rörande flöden i Tinnerbäcken. DHI:s utredning har utgjort underlag till Structors utredning.

Genom att skyfallsvatten rinner direkt till Tinnerbäcken efter detaljplanens genomförande bedöms det inte finnas några risker vad gäller instängda områden eller översvämning med risk för personskador.

Inga andra riskkällor bedöms förekomma inom detaljplaneområdet eller dess närområde.

Möjlighet att avhjälpa miljöeffekter

Risk för miljöeffekter till följd av allvarliga olyckor eller andra händelser bedöms inte uppstå till följd av detaljplanens genomförande.

Sammanfattande bedömning

En sammanfattande bedömning är att planförslaget ej riskerar innebära en betydande miljöpåverkan, då påverkan från respektive faktor endera är obefintlig, åtgärdas eller blir positiv.

Fortsatt arbete

Behov av komplettering av något underlag med betydelse för bedömning angående miljöpåverkan har inte identifierats.